

UDK: 349.4

Pregledni znanstveni članak

Prof. dr Duško Medić¹

PRAVA VLASNIČKA TUŽBA²

Apstrakt:

Treće lice može povrijediti nečije pravo svojine oduzimanjem stvari vlasniku ili protivpravnim uznemiravanjem vlasnika na drugi način. Sadržaj svojinskog zahtjeva zavisi od toga kakva je bila povreda svojine. Pravo svojine štiti se (prevažno) svojinskim tužbama. Zakon o stvarnim pravima Republike Srpske poznaje svojinsku tužbu za vraćanje stvari, zatim tužbu iz pretpostavljene svojine i tužbu zbog smetanja odnosno uznemiravanja. Vlasnička tužba na vraćanje stvari predstavlja najvažniju tužbu za zaštitu svojine. To je prava vlasnička tužba, petitorna tužba par excellence. Da bi ostvario pravo na vraćanje stvari, vlasnik u parnici mora dokazati da je stvar koju traži njegova svojina i da se stvar nalazi u državi tuženog. Isto tako, on spornu stvar mora opisati po njenim osobinama ili znacima po kojima se razlikuje od drugih stvari iste vrste.

Ključne riječi: svojina, državina, vraćanje stvari

UVOD

Pravo svojine kao najšira pravna vlast na stvari sasvim razumljivo uživa i najsveobuhvatniju pravnu zaštitu. Ova zaštita ima mnogobrojne aspekte. Koliko je svojina značajna kao institut najbolje se vidi po tome što se njena garancija daje i ustavnim normama.³ Ustav Republike Srpske (Ustav RS) garantuje pravo svojine i izričito određuje da niko ne može biti lišen svojine, niti mu se ona može ograničiti, osim kad to zahtjeva opšti interes utvrđen u skladu sa zako-

¹ Sudija Ustavnog suda Republike Srpske i redovni profesor Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta „Apeiron“ Banja Luka

² Dijelovi ovog rada su objavljeni u radu “Zaštita prava svojine” koji je objavljen u *Godišnjaku Fakulteta pravnih nauka Banja Luka*, br. 4, Banja Luka, 2014.

³ Garanciju svojine daju upravo ove norme, jer privatno (građansko) pravo nije u stanju samo spriječiti javnopravne uticaje na svojinu.